

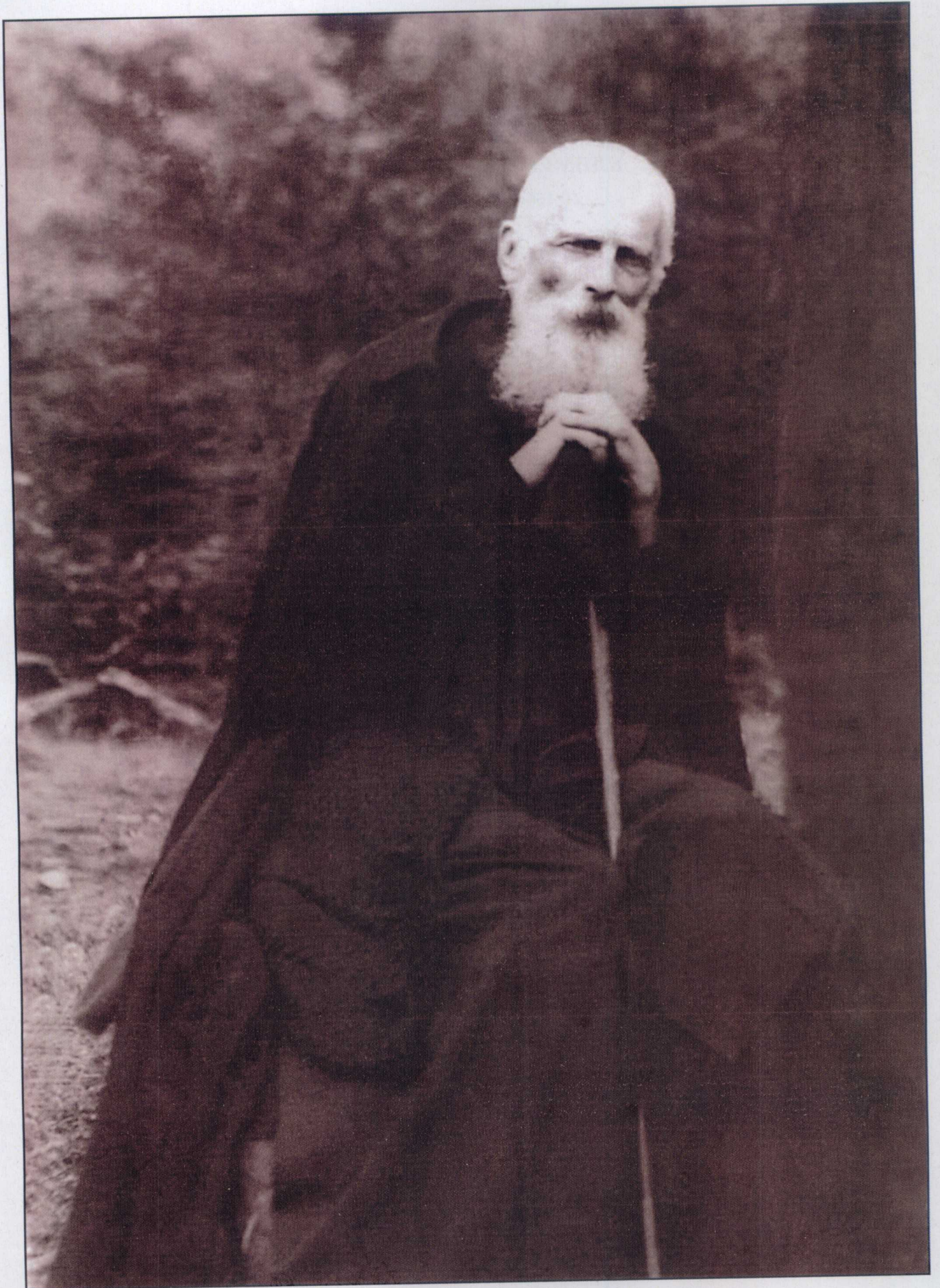

**БЛАЖЕННИЙ
КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ
ДО 150-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ**

**БЛАЖЕННИЙ
КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ**
ДО 150-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

ІНСТИТУТ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА –
ФІЛІЯ ЛЬВІВСЬКОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЇ

а. Свєвстѣян Днїтрук

ВЕЛИКИЙ СВЯТИЙ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

АРХИМАНДРИТ КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

БЛАЖЕННИЙ КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

ДО 150-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

АЛЬМАНАХ

До духовного вродження усіх вісїлок життя української землі, здійсненій та генетично спадковій, потрібна не тільки свобода, але і зрозумілий та зрозумілий моральний імператив, що закликає би усі верстви народу і як біблійний Мойсей прикладом власного життя вів до повного християнського та національного відродження.

XX століття стало для всього народу епохою великим і високим духовним, релігійним та національним піднесенням, особливо у західній частині, і одночасно страшною, крижаною боротьбою за незалежну ріднину на Сході.

Тоді молодому поколінню, ще виростаючи на беззахисності, але побачивши весь моральний упадок і зупинивши скоробачать та фальшиву роль банальності владарних політичних діячів, виступила частина і світлий зріток благородної людини, яка в епоху подвигів і вісївок, своєю працею, своєю дружбою життям і навіть своєю мученицькою смертю стала світочем та основою, на якій можна відбудувати релігійне і духовно-національне життя.

І саме тому у 140 роковин від дня народження архимандрита Климентія Шептицького ієрархию монахів-студитів вирішили спростувати і відати, а брати за багато років крок до праці, натрапивши про життя, творчість і подвиги цього мученицького четверть свого столітнього і умови та зрозумілий, проголошеного блаженним у червні 1991 року Іваном Павлом II.

Постать о. Климентія, виключально національно-патристичної, благородної людини з Української греко-католицької церкви і європейської християнської церкви, є особливою пам'яттю і духовним, національним прагментами.

Климентій, який зародився у цьому щастливому і великому часі, став при допомозі незвичайної, високоморальної, і тільки на 47-ому році життя здійснив зміною обряду за жолою двох свисївок і вибором саме студентського монашеского благочестя, про що він заявив і листе на 1911 р. на роковинному і наді з нагоди свята, коли 75-літній був ка.

Авторам вдалося так широко, масштабно й повільно розкрити життя о. Климентія – глумелі, архимандрита студитської Унівської лаври, який діяв у часи національного відродження, який бачив і викликав другий світовий війну, яка безжально вивалила родинний осередок Шептицьких у Придніпров'ї і всі родини армія, члени родини Шептицьких, яке в другому, а то й третьому поколінні все ще відноситься до християнської спадщини і матеріали про життя їхнього великого родича і святого.

Казимир Шептицький постав перед очима і як доктор права ієра і студії у Краківського, Паризького та Мюнхенського університетах, і як поважний пенітент – посол до Віденського Собору, член Державної Ради, який викоплював банькулі промови.

Щоб не зникло з вісївок і тристолітнього духа нації, ієрарх Андрій Кравченко Климентія висував і відати, а в 1872 р. родивши Іван Кавра Шептицький викоплював банькулі промови. Там у Придніпров'ї, в цьому великому часі, графиня Євгенія Шептицька постала, яка в своєму житті викоплювала банькулі промови, ієрарх Андрій Кравченко Климентія висував і відати, а в 1872 р. родивши Іван Кавра Шептицький викоплював банькулі промови. Там у Придніпров'ї, в цьому великому часі, графиня Євгенія Шептицька постала, яка в своєму житті викоплювала банькулі промови.

“Логос”

Львів – 2019

УДК 271-9
ББК 86.377-1
А-57

А-57 Блаженний Климентій Шептицький. До 150-літнього ювілею / ред. О. Киричук, М. Омельчук.
Львів. 2019. 82 с.; 55 іл.

У збірнику вміщено статті, які висвітлюють світський, чернечий та тюремний періоди життя блаженного Климентія Шептицького.

Редакційна колегія:
О. Киричук, М. Омельчук, О. Малиць,
Р. Бубряк, І. Боцько, І. Орлевич

Олег Проців

ДІЯЛЬНІСТЬ КАЗИМИРА ШЕПТИЦЬКОГО В ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ГАЛИЧИНИ

У Галицькому лісовому товаристві діяльність Казимира Шептицького прослідковується з 1905 р. Так, на з'їзді Товариства, що проходив у Живці 20–22 серпня 1905 р., шляхом голосування Казимира було обрано першим заступником голови Галицького лісового товариства [1; 2]. За це рішення проголосувало 48 членів Товариства. “З вдячністю і радістю приймаю вибір і мандат, який ви мені вручили. Бути першим заступником голови Товариства це – велика для мене честь. Однак, не за це хочу подякувати членам Товариства, так як в публічній справі не можна користуватись честю, власним задоволенням, самолюбіванням, марнославством, але потрібно підходити до цієї посади з почуттям відповідальності до виконання обов'язків, бо до цього зобов'язує публічна посада. Хочу подякувати членам Товариства, які проголосували за довіру до мене. Буду старатись зберегти довіру, яку ви мені виказали” [3], – зазначив Казимир Шептицький у своїй промові. На цих зборах посаду другого заступника віддали Кирилу Кохановському (1860–1942).

Також у 1905 р. почесним членом Галицького лісового товариства став Його Цісарська та Королівська Високість, найдостойніший архикнязь Кароль Стефан. На його честь відбулося засідання Товариства, на якому Казимир Шептицький виголосив тост: “Архикнязь Кароль Стефан здобув наші серця не лише тим, що він є членом Найдостойнішого панівного двору і близьким родичем Монарха, який у Галичині має загальну повагу та любов, але, насамперед, що він розуміє наше суспільство, а його серце б'ється в ритмі нашого суспільного життя” [4]. Тогочасні часописи відзначали, що для вручення диплома почесного члена Галицького лісового товариства архикнязю Каролі Стефану відрядили Казимира Шептицького [5; 6]. Він у 1905 р. як заступник голови Товариства брав участь у засіданнях 7 жовтня [7] та 10–11 листопада [8]. Того ж року Шептицький представляв Галицьке лісове товариство на Лісовому конгресі у Відні, його також було обрано до Промислової та рільничо-лісової ради при Міністерстві рільництва у Відні [9]. Відо-

мо, що він брав участь у зборах як заступник голови Товариства 2 червня 1906 р. [10]. Ширше представлена його діяльність на засіданні, яке відбулось 14 серпня 1906 р. Казимир Шептицький, аналізуючи діяльність Лісової школи у Львові, сказав: “Я не мав нагоди до цього часу ближче познайомитись з діяльністю лісової школи. Проте, з дискусії на засіданні я для себе зробив висновки: по-перше, як говорив Шекспір – «не все так добре у Королівстві Данському». Таким Королівством Данським є Лісова школа, яка для лісового господарства є дуже важливою. Тому нам, членам Товариства, надзвичайно важливо вилікувати школу. Другий висновок, який я зробив з дискусії, це те, що справа не стосується власне навчання, а конфлікт лежить у міжособистісних стосунках. Наше Товариство не має повноважень виступати суддею у цьому конфлікті і ухвалювати будь-який вирок. Але наше Товариство також не має право залишити на самоплив цю ситуацію, і ми маємо право виразити нашу думку з цього питання”. Саме Казимир Шептицький запропонував крайовому виконавчому комітету скласти опитувальник для викладачів шкіл (та випускників, котрі по закінченню навчання працюють за фахом), для власників лісових маєтків. Метою акції був моніторинг освітніх тенденцій: чи теперішня організація навчального процесу відповідає вимогам часу, а також які реформи потрібно провести для покращення навчання. Планувалось впродовж вересня 1906 р. проаналізувати результати цих опитувань. “А міжособистісні відносини після цього можна буде розглянути, але з меншими емоціями (оплески)” [11]. Для згуртування колективу Товариство організувало лісові прогулянки, про одну з яких повідомлялося у “Сильвані”. Зокрема, 13 вересня 1906 р. члени Товариства відвідали державні ліси Рахині (Долинський повіт). Організатори поїздки роздали всім учасникам плани господарства з його детальним описом: загальна площа господарства – 5133 га, зокрема вкрито лісом – 4967 га. Засноване господарство у 1885 році, головна водна артерія – річка Сівка. Охочі могли побачити будинок лісового

охоронця, збудований за державні кошти у розмірі 5 тис крон [12].

17 вересня 1906 р. у залі Галицького намісництва розпочалася робота секції з оцінки діяльності рільничих та лісових шкіл в Галичині. До роботи комісії був залучений Казимир Шептицький [13], це засвідчує, що він зумів переконати орган виконавчої влади у слушності своїх зауважень. У вівторок, 20 серпня 1907 р. Галицьке лісове товариство розпочало з'їзд у Кракові [14]. Наступного дня, 21 серпня, відбулося голосування за кандидатів на посаду заступника голови Товариства. 391 особи в залі 89 проголосували за Казимира Шептицького. Загалом ювілейний з'їзд (25 років від заснування організації), в якому взяли участь делегації з трьох імперій – Австро-Угорської, Пруської та Російської (усього – 300 чоловік), тривав чотири дні [15]. Віце-голова Товариства Казимир Шептицький виголосив промову: “Результат праці нашого Товариства можна назвати великим і малим. Великим він буде здаватися, коли порівняємо сучасний стан лісівництва зі станом давнім і сумним. Малим – коли візьмемо до уваги, як ще багато залишається нам цієї праці. Зле діється з лісами, тими давніми колосами нашої флори, які нині доведено до занепаду. Наше завдання – виправити це зло, а 25-літній ювілей Товариства буде значимим, якщо цей день спричиниться до пробудження любові та піклування про ліси. Не ювілей Товариства Вас тут, панове, зібрав, але ця любов і прагнення піднесення тих наших коханих пущ і борів” [16].

Знагоди ювілею Товариства Ігнацій Щербовський (Ignacy Szczerbowski) написав книгу “Спогади про двадцятип'ятирічну діяльність Галицького лісового товариства 1882–1907 рр.” (обсягом 229 сторінок). У цій книзі детально описані виступи, голосування, репліки Казимира Шептицького [17].

На Лісовий конгрес, який відбувся у Відні 1907 р., відрядили Казимира Шептицького [18].

У ХХІІІ з'їзді Галицького лісового товариства (23–26 серпня 1908 р., місто Самбір), що проходив у приміщенні міського казино, брав участь Казимир Шептицький, представляючи Галицьке господарське товариство [19].

Однією з перших інформацій про діяльність Казимира Шептицького 1909 р., яку простежуємо у “Сильвані”, є участь в зборах Львівського відділу Галицького лісового товариства, 6 грудня 1909 р. [20].

На засіданні Галицького відділу цього Товариства, яке відбулося 8 травня 1909 р. під його головуванням, було ухвалено рішення делегувати Шептицького до Рільничо-лісової ради у Відні [21].

Відомо також, що 9 серпня 1909 р. зборами Галицького лісового товариства, які відбулись в Стрию, керував Казимир, котрий брав участь у роботі секції “Страховання приватних урядовців”. Слід зауважити, що Шептицький з молодих років відчував покликання до захисту соціальних прав громадян. Вперше його діяльність у цьому напрямі описано у “Газеті Львівській”, де зазначено, що на Католицькому віче 8–9 липня 1896 р. він виголосив реферат на тему “Про прислугу у сільському господарстві” [22]. 28 квітня 1897 р. Казимир організував при католицькому русі інституцію, яка повинна страхувати робітників, котрі працюють у фільварках, і працівників, які задіяні у сільському господарстві, по старості або у разі нещасних випадків [23]. Слід зауважити, що цей фонд страхування існував з 1868 р. і був найдавнішим серед страхових компаній Галичини. В частині страхування від нещасних випадків та по старості інтереси лісників збігались з інтересами страхового фонду. Справа соціального забезпечення для Казимира була близькою, так як у Віденському сеймі він брав участь у роботі соціально-політичної комісії. У 1905 році в часописі “Слово Польське” повідомлялося, що Шептицький доклав чимало зусиль для впровадження закону про примусове страхування приватних урядовців [24]. Також на засіданні Галицького лісового товариства від 9 лютого 1906 р. одноголосно ухвалили рішення висловити подяку Казимиру за результативність його праці щодо впровадження Закону про забезпечення страхування приватних керівників [25]. Аналогічну подяку виголосило Товариство приватних урядовців за заслуги в лобюванні пенсійного законодавства й номінувало Шептицького на звання Почесного члена Товариства [26]. Казимир був учасником Ради [27] страхування приватних урядовців, в якій він виступав як член групи працедавців [28]. Є відомості, що він брав участь у триденній нараді Товариства страхування приватних урядовців, яка проходила у готелі “Жорж” і в якій було задіяно 30 учасників [29]. Відповідно до пенсійного законодавства, яке лобіював Шептицький, з 1909 р. впроваджено обов'язкове пенсійне страхування приватних урядовців [30]. Для практичної реалізації уряд Австрії у лютому 1908 р. призначив Президію пенсійного фонду. Керівником Президії став екскміністр сільського господарства Леопольд фон Ауершперг (1855–1918), а його заступником обрали графа Казимира Шептицького [31].

Також знаходимо інформацію, що за головування Казимира 6 березня 1909 р. проходило засідання Президії Галицького лісового товариства. У засіданні взяв участь Кирило Кохановський, лісник та

професор Львівської політехніки [32]. Наступне зібрання відбулось 12 червня [33], загальні збори Товариства проходили 8 і 9 серпня у Стрию в будинку організації “Сокіл” [34]. Перед зборами всім учасникам провели екскурсію лісовими господарствами містечка Сколе й сусіднього села Коростова.

У грудні 1908 р. помер керівник Товариства граф Єжи Дунін-Борковський [35]. Постало питання обрання нового голови. На зборах 9 серпня 1909 р. в Стрию Казимир Шептицький повідомив, що не буде балотуватися на цю посаду. У зв'язку з цим дозволу виступити попросив барон Юліан Бруницький (1864–1924). Його промова була схвально сприйнята Товариством і не дала можливості Казимиру відмовитися очолити Товариство: “Високе Зібрання! Одним із тих, які мають щастя низку літ на одному полі співпрацювати у нашому Товаристві з нашим вельмишановним Головою, є Ваш слуга. У Господарському товаристві, у Раді залізниці, у Раді сільського господарства працюємо багато років разом. Це є один із найвидатніших співпрацівників, один із найсумлінніших оборонців нашого краю перед Центральним урядом, що є щастям для нас. Видається мені, що буду виразником поглядів усіх, хто тут зібрався, якщо запропоную, щоби ми нашого Голову, який до цієї миті очолював Товариство, через акламацію обрали керівником на найближчі три роки” [36]. Барона підтримав член Товариства Адам Мадейський, котрий також запропонував кандидатуру графа Казимира Шептицького на посаду Голови Галицького лісового товариства шляхом акламації. Тож голосування не відбулося, а довгі та гучні оплески учасників з'їзду засвідчили, що члени Товариства хочуть бачити саме цю кандидатуру на посаді голови. Отже, Казимира Шептицького було обрано на рік головою Галицького лісового товариства. Подякувавши присутнім за довіру, він виголосив промову вже як очільник Товариства: “Може бути, що це лежить в моїй натурі, більш схильній до песимізму, що у кожному головуванні бачу, в першу чергу, важку відповідальність. Попри те, дуже сердечно дякую Вам за виявлену мені довіру. Не знаю, чи дано мені буде довго бути Головою цього Товариства, в кожному разі, як довго ним буду, буду старатися разом із президією сумлінно працювати для добра Товариства. Однак, хочу додати, що не на Президії та інституції стоїть Товариство, а точка опори лежить завжди на армії, на солдатах”. Він закликав присутніх старанно займатися справами та потребами Товариства, часто писати до “Сильвана”, хотів, аби в Товаристві весь рік пульсувало життя, щоб до нього долучалось якомога більше нових членів,

“а тоді напевно не будемо рухатися назад, а йти вперед. Ще раз сердечно дякую за вибір і виказану мені довіру” [37].

24 серпня 1909 р. під головуванням графа Казимира Шептицького у Тарнові відбулись загальні збори Товариства. Захід проходив у міській раді. На з'їзд прибуло 117 делегатів із різних куточків імперії: Перед привітанням Казимир запропонував вшанувати пам'ять свого попередника – графа Дуніна-Борковського, акцентуючи увагу на його заслугах перед суспільством та Товариством. За традицією було вислано вітальну телеграму до цесаря Франца Йосифа I.

У 1910 р. під головуванням Казимира Шептицького 5 лютого [38] та 6 березня у Львові відбулися засідання Виконавчого відділу Товариства. У лютому Казимир, делегований Галицьким господарським товариством, набуває членства у новоствореній Намісництвом у Галичині комісії, метою якої стало напрацювання планів щодо заліснення територій у краю та організації механізму для їх реалізації та фінансування [39]. Зазначалося, що ця комісія діє відповідно до Закону від 16 червня 1904 р., де Казимир представляв її як делегат від виконавчої гілки влади [40]. 8–9 квітня 1910 р. у Львівській ратуші під його головуванням відбулися збори президії Галицького лісового товариства [41], а 23 квітня – засідання виконавчого комітету Товариства, які в подальшому проходили щомісяця [42, s. 292]: 13 травня [42, s. 341], 10 червня [42, s. 422], 8 липня [43], 19 вересня [44], 5 листопада [45].

У жовтні 1911 р. у Львові був скликаний триденний з'їзд лісників, який розпочав свою роботу в ратуші. Зранку всі учасники відвідали службу Божу в костелі Воскресіння на вул. Пекарській. Згодом пішли на Личаківське кладовище до гробу заслуженого члена Товариства Генрика Штрелецького [46].

У грудні “Сильван” опублікував лист Казимира Шептицького, який він написав в Інсбруку 12 грудня 1911 р.: “До Керівництва Галицького лісового товариства у Львові. Виконуючи взяті на себе зобов'язання щодо вступу до духовного стану, залишаю всі свої світські заняття і переїжджаю за границю, щоб, як гість, навчатись в одному з французьких або німецьких Бенедиктинських монастирів, розпочати теологічні науки. Насамперед, я хочу попроситись з Галицьким лісовим товариством. На руки президії Товариства складаю мої обов'язки керівника Товариства і членство у Товаристві, так як обов'язки я вже не зможу виконувати. При нагоді прошу колег прийняти щире вдячність за добросердечність, якою Ви мене обдаровували, і я її буду тримати у своїй пам'яті. Зичу моєму дорого-

му лісовому товариству успішного всестороннього розвитку, залишаюсь завжди щиро Вам відданий Казимир Шептицький”.

Після цього листа редактор “Сильвану” написав примітку: “Ділюся з сумом з усіма членами Товариства цією новиною бо не можемо вплинути на волю нашого достойного керівника, і не можемо зробити нічого іншого, як з покірною та біллю сприйняти його волю, якому належали наші серця. Важко нам змиритись з цією новиною і ми з глибоким жалем прощаємось з нашим керівником, якого прагнули ще багато років бачити на чолі нашого керівництва” [47].

Схвальні відгуки про Казимира містилися у звіті про діяльність Галицького лісового товариства за 1911/1912 р. Товариство зі смутком констатувало, що в грудні його лави покинув Казимир Шептицький: “Ми втратили відповідального та чуйного керівника, який жив справами Товариства. Він був трудолюбивим і робив все можливе, щоб реалізувати завдання які стоять перед Товариством”. Йому висловили подяку за віддану роботу для добра галицького лісництва, а також побажали досягнути високих результатів у новообраній діяльності [48].

На зборах Товариства, які відбулись 23–24 вересня 1912 р., головуючий – Кирило Кохановський (заступник голови Товариства), серед іншого відзначив: “Ким був для нашого Товариства граф Казимир Шептицький? Кожен з нас, хто з ним спілкувався, бачив, що спілкується з людиною, яка з усією душею віддана Товариству. Які мотиви схилили його зійти на зовсім новий шлях життя, не нам судити. Ми маємо обов’язок висловити йому подяку за його працю на благо Товариства. Це й буде наша щира віддяка за його ревну працю” [49].

У 1912 році в “Сильвані” був опублікований некролог батька Казимира Шептицького – Яна Шептицького. Тогочасні часописи повідомляли, що при похованні Яна Шептицького були всі брати крім Казимира, котрий не прибув через суворі правила монашого життя ордену Бенедиктинців [50].

Таким чином, аналіз діяльності графа Казимира Шептицького показав, що його моральність та захоплення природою мали позитивний вплив на розвиток Галицького лісового товариства. Завдяки особистісним рисам впродовж короткого періоду часу він з рядового члена Товариства став його головою. Лише прийняття духовного стану унеможливило подальшу світську кар’єру Казимира Шептицького.

1. Działalniczy // Gazeta Narodowa. 1905. No 193. 25 sierpnia. S. 3.
2. Zebranie galic. Towarzystwa leśnego w Zywcu // Słowo Polskie. 1905. No 393. 24 sierpnia. S. 2–3.
3. Sprawozdanie z XX. Walnego Zgromadzenia gal. Towarzystwa leśnego, odbytego w dniach od 20 do 22 września 1905 w Żywcu // Sylwan. 1905. Listopad. S. 423.
4. Dyplom członka honorowego Galic. tow. Leśnego // Sylwan. 1907. S. 345–346.
5. Wręczenie dyplomu // Gazeta lwowska. 1907. No 192. 23 sierpnia. S. 5.
6. Zjazdleśników // Gazeta Narodowa. 1907. No 192. 23 sierpnia. S. 3.
7. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 7 października 1905 // Sylwan. 1906. S. 39.
8. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 10–11 listopada 1905 // Sylwan. 1906. S. 40.
9. Sprawozdanie z czynności Wydziału galicyjskiego Towarzystwa leśnego za rok 1903/4 i 1904/5 // Sylwan. 1905. No 11. S. 423.
10. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 6 czerwca 1906 // Sylwan. 1906. S. 438.
11. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 14 sierpnia 1906 // Sylwan. 1906. S. 432.
12. Sprawozdanie z wycieczki członków galic. Towarzystwa leśnego do lasów rządowych w Rachiniu dnia 13 września 1906 // Sylwan. 1906. S. 460–466.
13. Sprawa szkoły lerinej we Lwowie // Słowo Polskie. 1906. No 418. 15 września. S. 6.
14. Zjazdleśników // Gazeta Narodowa. 1907. No 191. 22 sierpnia. S. 3.
15. Gospodarstwo i handel // Gazeta lwowska. 1907. No 190. 21 sierpnia. S. 5.
16. Stenograficzny protokół obrad XXII. Walnego Zgromadzenia Członków galicyjskiego Towarzystwa leśnego, dnia 21. Sierpnia 1907 w Krakowie // Sylwan. 1907. S. 423.
17. Szczerbowski // Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882–1907. Lwów: Polonia, 1907. 229 s.
18. Sprawozdanie z czynności Wydziału Towarzystwa leśnego gal. za r. 1906/1907 // Sylwan. 1907. S. 337.
19. Zjazd leśników // Słowo Polskie. 1908. No 394. 24 sierpnia. S. 7.
20. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 6. Lutego 1909 // Sylwan. 1911. S. 225.
21. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 8. maja 1909 // Sylwan. 1909. S. 325–326.
22. Wieczkatolicki // Gazeta lwowska. 1896. No 141. 21 czerwca. S. 4.
23. Ubezpieczenie czeladzi folwarcznej i robotników rolnych // Gazeta lwowska. 1897. No 95. 28 kwietnia. S. 4.
24. Towarzystwo urzędników prywatnych // Słowo Polskie. 1905. No 215. 9 maja. S. 8.
25. Wyciąg protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 9. lutego 1906.
26. Towarzystwo urzędników prywatnych // Gazeta Narodowa. 1907. No 276. 26 kwietnia. S. 2.

27. Z Zakładu pensyjnego dla ubezkow pieczenia urzędników prywatnych // *Gazeta lwowska*. 1908. No 257. 8 listopada. S. 4.
28. Ubezpieczenie urzędników prywatnych // *Gazeta lwowska*. 1908. No 39. 18 lutego. S. 4.
29. Tow. wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych // *Słowo Polskie*. 1906. No 193. 26 kwietnia. S. 2.
30. *Czas*. 1908. No 38. 15 lutego. S. 1.
31. *Kurjer Lwowski*. 1908. No 77. 15 lutego. S. 3.
32. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 6. marca 1909 // *Sylwan*. 1909. S. 230.
33. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 12. Czerwca 1909 // *Sylwan*. 1909. S. 405.
34. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 31. lipca // *Sylwan*. 1909. S. 453-454.
35. Nekrolog // *Sylwan*. 1908. S. 536-537.
36. Stenograficzny protokół obrad XXIV. Walnego Zgromadzenia członków galicyjskiego Towarzystwa leśnego, z dnia 9. Sierpnia 1909 w Stryju // *Sylwan*. 1910. S. 517-518.
37. Stenograficzny protokół obrad XXIV. Walnego Zgromadzenia członków galicyjskiego Towarzystwa leśnego, z dnia 24. Sierpnia 1909 w Tarnowie // *Sylwan*. 1909. S. 490-501.
38. Protokół posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 5. lutego 1910 // *Sylwan*. 1910. S. 187.
39. Protokół posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 6. Marca 1910 // *Sylwan*. 1910. S. 237.
40. Komisja krajowa dla zalesien ochronnych // *Gazeta lwowska*. 1910. No 42. 23 lutego. S. 2-3.
41. Zwyczajne Zgromadzenie Rady Ogólnej k. c. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego // *Sylwan*. 1910. S. 184.
42. Sprawy towarzystwa leśnego // *Sylwan*. 1910.
43. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 8. lipca. 1910 // *Sylwan*. 1910. S. 470.
44. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 19. września. 1910 // *Sylwan*. 1910. S. 621.
45. Wyciąg z protokołu posiedzenia członków Wydziału gal. Towarzystwa leśnego z dnia 5. listopada. 1910 // *Sylwan*. 1911. S. 45.
46. Zjazd leśników // *Gazeta lwowska*. 1911. No 230. 10 października. S. 3.
47. Z Wydziału galic. Towarzystwa leśnego // *Sylwan*. 1911. S. 497.
48. Sprawozdanie z czynności Wydziału Galicyjskiego Towarzystwa leśnego za rok 1911/1912 // *Sylwan*. 1912. S. 425-426.
49. Stenograficzny protokół Obrad XXVII. Walnego Zgromadzenia Członków galicyjskiego Towarzystwa leśnego, dniach 23 i 24 września 1912. Brody // *Sylwan*. 1912. S. 425-426.
50. Pogrzeb ś. p. Jana hr. Szeptyckiego // *Gazeta lwowska*. 1912. No 266. 19 listopada. S. 4-5.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

сцнксл

Бойко Юстин – *отець, доктор богослов'я та патристичних наук, член у справах монашества Львівської єпархії УГКЦ, керівник Постуляційного центру монастирів Студійського уставу*

Бубряк Руслана – *завідувачка виставковим відділом Львівського музею історії релігії*

Дмитрух Севастьян – *отець, доктор богослов'я, директор Музею митрополита Андрея Шептицького*

Киричук Олександра – *кандидат історичних наук, доцент, вчений секретар Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії*

Матковський Іван – *доктор філософії, асистент кафедри політології і міжнародних відносин Національного університету "Львівська політехніка"*

Проців Олег – *кандидат наук з державного управління*

Стернюк Галина – *педагог Навчально-виховного комплексу "Школа-гімназія I-III ступенів імені блаженного Климента та Андрея Шептицьких"*

ЗМІСТ

<i>о. Севастьян Дмитрух</i> ВЕЛИКИЙ СВЯТИЙ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ АРХІМАНДРИТ КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ	5
<i>Олександра Киричук</i> ГРАФ КАЗИМИР ШЕПТИЦЬКИЙ – ІНТЕЛЕКТУАЛ, ЗРАЗКОВИЙ ГОСПОДАРНИК, ДЕПУТАТ ВІДЕНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ (1869–1911)	9
<i>Олег Проців</i> ДІЯЛЬНІСТЬ КАЗИМИРА ШЕПТИЦЬКОГО В ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ГАЛИЧИНИ	20
<i>о. Юстин Бойко</i> ОТЕЦЬ КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ – КАНДИДАТ НА ЄПИСКОПА-ПОМІЧНИКА ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ	40
<i>Іван Матковський</i> БРАТИ ШЕПТИЦЬКІ ТА ЄВРЕЙСЬКИЙ НАРОД	60
<i>Руслана Бубряк</i> ПЕРЕСИЛЬНИЙ ТА ТЮРЕМНИЙ ПЕРІОД АРХІМАНДРИТА КЛИМЕНТІЯ ШЕПТИЦЬКОГО У СВІТЛІ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ ВОЛОДИМИРСЬКОЇ ТЮРМИ	72
<i>Галина Стернюк</i> НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС “ШКОЛА-ГІМНАЗІЯ І-ІІІ СТУПЕНІВ ІМЕНІ БЛАЖЕННОГО КЛИМЕНТІЯ ТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКИХ”	78
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	80

ІНСТИТУТ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА –
ФІЛІЯ ЛЬВІВСЬКОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЇ

**БЛАЖЕННИЙ
КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ**

ДО 150-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

АЛЬМАНАХ

Редакційна колегія:

О. Киричук, М. Омельчук, О. Малиць,
Р. Бубряк, І. Боцько, І. Орлевич

Відповідальний за випуск – *М. Омельчук*

Літературний редактор – *О. Гладій*

Оригінал-макет – *М. Барановського*

Підбір, комплектація фото та документів – *Р. Бубряк і О. Киричук*

Підписано до друку з готових діапозитів 04.11.2019.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний №1. Офсетний друк. Друк. арк. 10, 4. Замовлення 368.

Видавничий відділ Львівського музею історії релігії «Логос»,
79008, Львів, пл. Музейна, 1